Ն° 9586 1917 ՓԵՏՐ. 11—24 ԾՈՒՄԱՍ ԷՐԹԷՍԻ 11 ՇՈՒՊԱԹ 1332 33ԻՆՁԻ ՍԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՁԷՐՈՒՏԻԻ ՇԱՐԳԻՉԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՑԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

20 ԲԱՐԱ Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جيولك
مؤسسى ديكران جيولك
بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده ابيل
سوقاغنده ١٣ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀՄԱՆԻ ԻՄԱՑՈՂ Վ. ՄԻՍՏԻՊԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի ; ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պէյօղլընտա Ֆիւշիւֆ Բարութագ Դարուտա
Իպիլ սոգաղընտա Ն°. 13

ԱԳՈՆԷ ՓԻՏՍԱԹԸ.—Մէկնելիք 130, ալիք այլեդ 70, իւչ այլեդ 40։

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Փետր. 10 թարիխի զարուրակեանք ումուսինեն թիպլիզը ռուսիսի տիր։

1.— Տէճլէ ճէպհէսի.— 9-12-332ստ չիտէթլի Թօքմը Իսթիհզարաթընը միթէազըպ Ֆէլահիյէ մէվզամըզա գարշը սիւշման ատօրթ լիվա իլէ թէարրուզ իթտի։ Պուրատա սօն տէրէճէ չիտէթլի մուհարէպէ ճէրէյան իթտի։ Տիւշման վէրտիկի ֆէվզէլատէ զայհաթա բաղմէն, զաթի պիր մուվաֆֆագիյէթ իսթիհսալ իտէմէտի։

2.— Գաֆզաս ճէպհէսի.— Սօղճէնան մանթըզամըզտա զուվվէթլի պիր քէշֆ ուիւֆրէզէմիզ սիւշման մէվզաընա կիրսի վէ սիւշմանա չօգ զայհաթ վէրտիրսի։ Միւֆրէզէմիզ վազիֆէսինի պատէլիճրա քէնտի մէվզաընա ավուէթ իթտի։

3.— Տիկէր ճէպհէլէրտէ մուհիմ վազատա օլմասը։ Մ.

ԻԼՔ ՊԱՀԱՐ ՀԱԶԸՐԼԸԳԻԱՐԸ

ԱԼԷՄԱՆ ԳՕՐԳՈՒՍԸ.

Ալէմանլար՝ տիւշմանլարընա հարպատա սէվմէն ֆահտէսիզլիկինի իսպաթ իչիւն թահթէլպահր մուհարէպէլէրինի թէշտիսէ զարար վէրտիլէր։ Մա մաֆիհի Իթիլաֆճըլարա գարշը զաթի զալէպէնին Ֆալընը թահթէլպահր մուհարէպէսիյլէ գազանըլմայաճազը, պունըն իչիւն տիւշմանլարա զարարտա տախի տարպէլէր ենտիրմէք լազըմ կէլէճէկի մուհազգազ կիպիտիր։ Պու ճիհէթի Ալէման հիւքիւմէթի վէ երքանը հարպիյէսինէ տէ չիւպհէսիզ մուհատտազ տըր։ Օնտան տօլայը տըր քի, Ալէմանիա զարա մուհարէպէլերի իչիւն պու գէջ էնտասընտա բէք պէօյիւք հազըրլըգլարտա պուլունմազտա տըր։ Պու հազըրլըգլարընը պաշլըճասընը իսէ, կէչէն ծօն պտհարտա գազալ իտիլէն խտէմթը միլքիյէ գանունը թէշքիլ իտէր։ Պու գանունլա 17 եաշընտան 60 եաշընա գատար հէր Ալէման հարպա ատա պիր վազիֆէ իլէ մուվազզաֆ թուրթուլմըշ իտի։

Գանունա, ուսուլա ատա իշլէրտէ ինթիզամ բէրվէրլիյլէրի, ֆաալիյէթլէրի իլէ մաարուֆ պուլունան Ալէմանլար, պու գանունը թահթպիդ տէրհալ պաշլատըլար։ Շիմտի 3-4 այ տըր հիւքմը գանուն իճրա իտիյօր վէ օնա կէօրէ, թէքմիլ Ալէման միլլէթի զաւէթ պէօյիւք հազըրլըգլարընա մէշզուլ պուլընըյօր։ Պու հազըրլըգլար իսէ էր կէճ վէ էզլէպը իհթիմալէ կէօրէ իլք պահարտա ճէպհէլէրին պիրինատէ նէթայիճ վէ թէէսիրլէրինի կէօսթէրէճէք տիր։ Ալէմանլարընը պու հազըրլըգլարը սիւշմանլարըմըզ տա պիլիյօր, նէթէքիմ օնլար տա էլլէրինատէն կէլտիկի գատար չօգ հազըրլըգլար եաբըյօրլար վէ պու սուրէթլէ եա Ալէման հազըրլըգլարընը գարշըլամագ վէ եախօտ իսթիհզարաթտան էվվել տավրանարագ պիր տարպէ վուրմագ խտտասընտա պիլէ պուլունըյօրլար։ Պու իտտաա պաղը ըրճալը սիյասիյէճէ սէրտ իտիլտիկի կիպի, Իթիլաֆ հազէթալարընտա սըգ սըգ եէր պուլըյօր։ Մա մաֆիհի Իթիլաֆճըլարընը պաղըլարը պէօյլէ իւմիտբէրվէրանէ վատլարլա պիր թարաֆտան խալգը վէ պիր թարաֆտան տա պիզզաթ քէնտիլէրինի ավութմագտա իքէն, տիկէր թարաֆտան տա տուրէնտիշ պաղը Իթիլաֆ ըրճալ վէ մաթպուաթը, պիլաքս Ալէմանլարընը էէնի պիր տարպէսի ալթընտա էգիլմէք գօրգուսընը ըվնար իսթիյօրլար։ Հանթա «Թան» պիլէ օ ինասընա բաղմէն, վագթ վագթ «աճապա Հինտենպուրկ նասը՞լ պիր բլան հազըրլայօր, աճապա պիզ պու բլանա գարշը սուրապիլէճէքմիյի՞զ» կէճի էնտիշէլի սիւվալար իյրատ իտիյօր։ Ալէման կազէթալարընտա պաղը սէօզիւ նաֆիզ երպապը զալէմ մէգալէլէրլէ, պաղը մէղահ կազէթալարը սա. Թէքմիլի ըճմալերլէ հէր եէնի հազըրլըգլարընը մահիլէթ վէ Ֆէֆմիյէթինի կէօսթէրմէկէ չալըշըյօրլար։ Վէլհասիլ պու կիւն կէրէք Ալէմանլարընը վէ կէրէք միւէմանլարըմըզըն էէնի տարպէլէր իչիւն սօն զայրէթտէ հազըրլանարզլարընա չիւպէ եօգ տըր։ Պու հազըրլըգլարտա քիմին տահա էվվել տուվրանտըղընը վէ քիմին էն չիտտէթլի տարպէյի էնտիրէսիլէճէկի իսէ, եազընտա կէօրէճէկիմիզ մուհազգազ տըր։

Թ. Է.

ՐՕՄԱՏԱ ԻԹԻԼԱՖԸՆ

ԱԼԷՆԻ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Մալմօէատէն պիլտիրիլիյօր։— «Նովոյէ Վրէմիա»նընն եազտըղը պիր մէգալէսինատէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, կէլէճէք ապրիլ 12տէն 20յէ գատար Բօմատա Իթիֆաֆընն ալէնի պիր գօնֆէրանսը վուգու պուլատագ վէ ղզգնտա եալընըզ Իթիլաֆ տէվլէթլէրի վէքիլլէրի տէյէր, միթթէֆիգ մէմալիք բարլամէնթօ մուրախխասլարը տախի հազըր պուլընաճազլար տըր։ Բօրթուգալտա օլանուղը կիպի, Սըրպիա, Բուլգարիա վէ Ֆարատաղտա տա պու քիւչիւք տէվլէթլէրին Իթիլաֆ գօնֆէրանսընտան խարիճ մէրբուտմալարը ֆէնա թէէսիր իթտիկինատէն, մէղքիւր ումումի գօնֆէրանստա պու քիւչիւք տէվլէթլէր վէքիլլէրի տէ զապուլ իտիլէճէքլէր տիր։ Գօնֆէրանսընն ասըլ մագսէտի՝ ումուրը իգթիսատիյէյի միւզաքէրէ իթմէք օլաճագ տըր։ Քէզալիք հալը հազըրտա միթթէֆիգ տէվլէթլէր արասընտա հարպտան սօնրա տա տէվամ իտէճէկիմիզ իւզրէ տաշիմի պիր իթթիհատ վիճուտէ կէթիրմէք մէսէլէսի տէ մէվզուը պահս օլաճագ տըր։ Հ.

ԲԷԹԷՐԲՈՒՐԳ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ

Սթօգհօլմտան պիլտիրիլիյօր.— Շուէտ կազէթալարը՝ Բէթէրբուրգ գօնֆէրանսը նէթայիճի հազընտա թանֆսիլաթ վէրիյօրլար։ Պու թանֆսիլաթ՝ գօնֆէրանստա հազըր պուլընան պիր զաթ թարաֆընտան վէրիլմիշ տիր։ Գօնֆէրանս՝ պաշլըճա չուսըրատա Բուսիայը իչզալ իտէն մաալիյէ մէսէլէսիյլէ մէշղուլ օլմուշ տըր։ Բուս մալիյէ նազիրը՝ Ինկիլիթէրա վէ Ֆրանսանընն մէրքեզ միւէմմէ մէպլաղլար կէօնդէրմէկլէրինէ ըսրար իթմիշ վէ լօրդ Միլնէր պու թալէպէ չիտտէթլէ գարշը կէլմիշ վէ Բուսիա՝ տահիլի սիյասէթինէ ինկիլիզլէրճէ դապուլ օլունան պիր ուսուլա վէ օնուն թահթը էմրինէ գօնուլաճագ բարալարը իսթիմալինէ տաիր թէէմինաթ վէրմէսինաքճէ, մալիյէճէ միւշքիլաթտան գուրթուլմագ իչիւն օնա եարտըմ իթմէկէ վէ Բուսիանընն արզուլարընա բուի բիղա կէօսթէրէմէկճէ կինի սէօյլէմիշ տիր։ Ինկ. մուրախխասլարը՝ տախիլի սիյասէթինի Լօնդրա արզուլարընա բաղի իթտիրմէք վէ Ինկ. սէֆիրի Պաշըմանընն քէնտի էնթրիքլէրիյլէ իսթիհսալ իտէմէճինի զօրլա էլտէ իթմէկէ Զարը զանտարմագ իչիւն պու սիլահը իսթիմալ էյլէմիշլէր տիր։ Հ.

.՝. Սթօգհօլմտան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Ինկիլիթէրա՝ Բուսիայա իտիլէճէք եէնի իսթիկրազ իչիւն չուսը բէքելիճլէրի տէրմիյան իթմիշ տիր։ 1.—Բուսիայա վէրիլէճէք բարանընն իսթիմալի՝ Ինկ. ճէմուլարընընա թասվիպ վէ գօնթրօլ իտիլէճէք տիր։ 2.— Բուսիանընն տախիլի սիյասէթի՝ Ինկ. հիւքիւմէթինին արզուլարը մուճիպինճէ թաատիլ օլունաճագ տըր։ 3.— Բուսիանընն բէէսը քեարտա պուլընան զէվաթընն եէրինէ Ինկիլիթէրանընն իսթէտիկի ատամլար թարին օլունաճագ տըր։ Կէօրիւլտիկի իւզրէ Ինկիլիթէրա իլէ Իթթիֆագ՝ Բուլթարընն էյլիկինէ պէնզէր.՝։ Հ.

.՝. Գրուսիլօվընն եէրինէ կրանտիւգ Նիգօլա.—Կրանտիւգ Նիգօլանընն Գաֆգասիա վալիի ումումիլիկինատէն պիլտիրիֆա պէօյիւք պէր վազիֆէյէ թարին օլունաճազընը «Բուսգօէ Սլօվօ» պիլտիրիյօր։ Կրանտիւգ՝ ազըր խասթալըզը հասէպիյէ վազիֆէսինի իքմալ իթմէյէն Գրուսիլօվընն եէրինէ պու իլք պահար Լիչիւն թասավվուր օլունան Գուգօվինա վէ Բուլգարիա պէօյիւք թէարուզընն զամանտանլըզընը էլէ ալաճագ տըր։ Մ.

Բուսիատա ացլըգ.—«Թալմզ» մուխաբիրի՝ Բուսիանընն զարուրի պիր աճլըգ գարշըսընտա պուլընտըզընը եազըյօր։ Պիչարէլէր տատթլարճա վէ կէէճ վագթ պաղը եէյինթի ալապիլմէք իչիւն եէյինթի մազազալարը էօնիւնտէ պէքլէյօրլար։ Ջէնկինլէր պիլէ պու աճ խալգ կիպի օլմուչլարտըր։ Այնը հալ վիլայէթլէրտէ պիլէ կէօրիւնիյօր։ Հավայիճը զարուրիյէ բէք չօգ պահալանմըշ վէ պաղը մէվատընն ֆիյաթընը շտա սուլ վազթընտաքի ֆիյաթտան օն զաթ եիւքսէք պուլընմըշ տըր։ Հ.

Բուս ցազբրլարընընն տիւէլյօսը.— «Ութրո Բուսիա» ատյոր քի Ցումա բէյսի Բօծիանգօ ատրայընն զապուլ մերասիմինտէ տախիլիյէ նազիրը Բրոթօբօբօֆընն տա պուլընտըզընը էօյրէնիր էօյրէնմէզ, սէրայ թէչրիֆաթճըսընտա միւրաճաաթլա Բրոթօբօբօֆընն քէնտիսինի սէլամէտսընը իսթար իսթմէսինի բէճա իտէր։ Ֆագաթ պունլար գօնուշըրլարքէն, Բրոթօբօբօֆ եագլայընը, Բօծիանգօյը պէլինատէն թուրթար վէ՝ բէք խուսուսի պիր սուրէթտէ սէլամ վէրիր։ Բօծիանգօ հիտտէթլէ կէրի չէքիլէրէք «սիզին կիպի ատամլարընա միւնասէպէթտէ պուլընմագ իսթէմէմ» տէր։ Պու հազարէթ իւզէրինէ, Բրոթօբօբօֆ «էօյլէ մի՞, կէօրիւշիրիզ» թէհտիտիյլէ այրըլըր։ Տիկէր պիր բիվայէթէ կէօրէ, Բրոթօբօբօֆ՝ Բօծիանգօյա էլինի սըգմագ իչիւն ուզաթաբղը հալտէ, Բօծիանգօ «սիզին կիպի էշիատա էլ ուզաթմագտան հայա իտէրիմ» թահդիրիյլէ էլինի ատրդասընտա ատալյամաճաղը սըրատա, Բրոթօբօբօֆ Բօծիանգօնընն էլինի զօրլա թուրթարագ սրգմըշ իսէ տէ, թէքրար հազարէթ կէօրմիւշ տիր։ Պու հատիսէ իւզէրինէ Բրոթօբօբօֆ՝ Բօծիանգօյը տուէլյօյա տավէթ իթմիշ տիր։ Հէր տիւրլիւ իթիլաֆ թէէպիւլէրինին ագիմ դալաճաղընա իթիմատ իտիրմէքտէ տիր։ Թ.

ԱՇԳ ՈՒ ՍԷՎՏԱ ԳՈՒՐՊԱՆԸ ԳԸԶ

Դ. ԳԸՍՄԷՃԱՆԻԼԷՐԻՆ ՃԷԶԱԼԱՐԸ

25. — ԷՍՐԱՐԷՆԿԻԶ ԽԱՆԷ

միւոտէթ թաշըմայաճագ օլան իսմինիզի վէրտիկինիզ գատընա վէրմիշ օլուուղընըզ իշգէնճէլէրի վէ գէզընը աշըրմագլըղընըզը տա սունուռյօրըմ։ Սիզ պէհանէլէր պուլապիլիրսինիզ, պիր բէտէրին պունա հազգը օլտուղընը սէօյլէյէպիլիրսինիզ։ Շիմտի խիւրճնա իտէյիմ, սիզ իւչ ճինայէթլէ մրիթթէհիմսինիզ. պիրինճիսի՝ օղլում Ֆէրման Տէգօմպը թէլէֆի։

— Իսպաթ իսինիզ։

— Շիմտի իսպաթ իտէճէյիմ։

— Իքինճիսի՝ զէվճէնիզ մատամզէ տը Մօնրըվէրին զաթլի։

Պաշընը սագլամագտա օլան չախս պիր ա՛հ չէքտի։

— Իւչիւնճիսի՝ Ֆելիբ Բօշար մէսէլէսի։

Մարքինին ալընընտա տէրին տամարլար կէօրիւլտիւ վէ կէօզլէրի՝ տէրին պիր գարանլըգա նուֆուզ իթտիրմէկէ չալըշան կիպի, ֆալ թաշը կիպի պէօյիւտի։ Տօկթօր Բօշարընն նէ օլտուղընը նա՞սըլ պիլիյօրլար իտի։

— Պու ճինայէթլէրի զապուլ ի՞թէյօրմըսընըզ, տէյու Տէգօմպ սորտու։

— Սիզէ վէրէճէկիմ ճէվապ զալմանի օլմագ իսթէնիլէն Ֆէրման Տէգօմպլա տիվանէճէ պիր գավկա չը։

— Շիմտի իսպաթ իտէճէյիմ։

— Իքինճիսի՝ զէվճէնիզ մատամզէ տը Մօնրըվէրին զաթլի։

Պաշընը սագլամագտա օլան չախս պիր ա՛հ չէքտի։

— Իւչիւնճիսի՝ Ֆելիբ Բօշար մէսէլէսի։

Մարքինին ալընընտա տէրին տամարլար կէօրիւլտիւ վէ կէօզլէրի՝ տէրին պիր գարանլըգա նուֆուզ իթտիրմէկէ չալըշան կիպի, ֆալ թաշը կիպի պէօյիւտի։ Տօկթօր Բօշարընն նէ օլտուղընը նա՞սըլ պիլիյօրլար իտի։

— Պու ճինայէթլէրի զապուլ ի՞թէյօրմըսընըզ, տէյու Տէգօմպ սորտու։

— Սիզէ վէրէճէկիմ ճէվապ զալմատը, սիզ պէնի տուզաղա աթտընըզ վէ պէնիմէ միճատէլէյէ կիրիյօրընըզ։

— Պունը կէօրէճէկիկ, արթըգ սիզէ պիր սիւվալ իյրատ իթմէյէճէկիմ, պուրատա հազը պուլընանլարա սորաճաղըմ։

Օ զէման թամ պիր վիղուէլա իսթիյար Տէգօմպ Մօրանլարա վէ տիկէրլէրինէ պարօն Լամպէրին իշինի, Վիգոնթ Մօնկլարընն վէրտիկի բարայը վէ սաիրէյի իյղանլա պունա տայիր ամիմէքի շանատէթի օղուտը։

«Պարօն Լամպէրին թալէպի իւզէրինէ վէ պիլա մագսէտ՝ իզտիվաճընա զարարմ։ Պարօն օնքն իշինի պիթիրճ միչ իտի, պու իշ նէթիյճէսինտէ Մարքի տը Շաղէյին բարասըլլա Պուրպոնար կիպի զէնկինլեչտի։ Պունը պիպտաթ քէնտիսի պանա իթիրաֆ իթտի։ Իչթէ պիլտիկիմ պունտան իպարէթ տիր»։ ՋՕԷ ՐԱՄՊՕՏ

— Պու կիպի իսպաթլարը մահքէմէլէրէ վէրինիզ, տէտի Մարքի իսթինզա իլէ։

— Պու պանա քիֆայէթ իտէր, տէտի պանքէր։ Պաշգալարը վիճտանլարընա կէօրէ զարար վէրէճէքլէր տիր։

Վէ հիչ պիր հարաքէթտէ պուլընմայան չախտա խիթապէն։

{242} (Տեվամի)

մասնագ. մուշ. Հովսեփ Զարգարեան
Միւս. մհսուլ: ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ԱՐՇԻՏԻՒ Մաքս տիւն Սէլամլըգ ալայընտա հազըր պուլընըպ, Զաթը Շահանէ ճամիյէ թէշրիֆ պուլուրտը. սըրատա Արշիտիւզ միւլազաթ վէ վէտա իտէրէք իլթիֆաթը Շահանէյէ նամլ օլմուշ տըր։ Արշիտիւզ Մաքս տիւն ազշամ խուսուսի պիր թրէնլէ Սոֆիյա կիթմիշ տիր։

ՇԱՄ ՄԷԳՈՒՍԼԱՐԸ. — Շամտա ինթիխապաթ խիթամ պուլըպ, իթիհատ վէ էթրազը նազէտլերի Սամի բաշա իլէ Դուվէյթլի Շէֆիգ պէյին էքսէրիյէթը արայը գազանտըգլարը Շամտան պիլտիրիլիյօր։ Ֆ. Լ.

ՎԷՋՆԷ ԹԱՍԱՏԱՏԸ. — Թազվիմը Ղարպինին գապուլի միւնասէպէթիյլէ փեւրուարը 16 սընա միւսաադֆ օլան մարտ իպթիտասընտա Սթանպոլ վիլայէթինէ մէրպութ վէզնէլերլէ թանսիլ շիւպէլերի, զրաաթ պանդաստը, վէ միւլհազաթ վէզնէլերինին կէշէն սէնէ կիպի թաատատը իչիւն մէճլիսը ումումի վիլայէթ ազասընտան 8 զաթ իլէ Զրաաթ պանդասընտան վէ Տույունը Ումումիյէտէն 8էր զաթտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ մէճլիսը ումումի վիլայէթճէ ինթիխապ օլընըպ իյճապ իտնլերէ պիլտիրիլմիշ տիր։ Ս.

ՈՒՄՈՒՐԸ հուզուզիյէ իլէ իշթիղալ իթմէք իւզրէ իթինճի պիր միւշավիր սըֆաթըյլա հարպ իպթիտաչարընտա Ալէմանիա սէֆարէթինէ մէմուր իտիլմիշ վէ պիր միւտտէթ սէֆարէթ միւշավիրլիկի վազիֆէսինի վէքալէթէն կէօրմիշ օլան միւշավիրը Թաա Կօպէրթ՝ Ալէմանիա խարիճիյէ նէզարէթինէ պիր մէմուրիյէթէ թային իտիլմէքլէ պու կիւն Պալգան թրէնիյլէ շէհրիմիզէն այրըլաճագ տըր։ Ս.

ՀԱՅՏՈՒՏ ՏԷՐՏԷՍԹԻ. — «Էնդարէ» կազէթասը Գըրշէհրի վէ Քէսքին ճիվարընտա հայտուտլըգ իտէն պիր չէթէնին տէրտէսթ օլընուրղընը եազըյօր։ Պու չէթէ՝ Գըրշէհրինին Քիւրտ քէօյիւնտէն Մօլլա օղլու Խուրշիտ իլէ Զավուշ օղլու Եալօ, Մէհմէտ չավուշ վէ Ռիզա օղլու Օսմանտան միւրէքքէպ տիր։ Պու չէթէ ախիրէն 7 խանէտէն միւրէքքէպ Գալաբրըմ քէօյինէ կէճէյի կէչիրմէք իչիւն կիտէրլէր։ Պու չէթէ՝ Հաճի Ռէսուլ աղանընն խանէսինէ էնէրլէր։ Ռէսուլ աղա պունլարը զապուլ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, հայտուտլարընն իճապը իւզերինէ զապուլէ բաղի օլուր։ Պունլարա եէմէք վէնչայ վէրտիքտէն սոնրա Ռէսուլ աղա՝ 4 մուխթէլիֆ խանէյէ կիթմէլերինի չէթէյէ իխթար իտէրվէ Ռէսուլ աղանընն հաղլը իթիրազլարը իւզերինէ իւչ հայտուտ քէօյին տիկէր իւչ խանէսինէ կիտէրլէր։ Հայտուտլարընն տէրին ուլգուտա պուլընտըգլարը սըրատա Ռէսուլ աղա իլէ քէօյին երքէք վէ զատընն սէքէնէսի պիրլէշիպ հայտուտլարը՝ եաթագլարընա սըմ սըգը պաղլարլար։ Մէմուրինը զապթա քէյֆիյէթէն խապերատար օլտըգտա կէշիպ հայտուտլարը եազալարլար վէ պու տէրտէսթատ իչթիրաք իտէն Ռէսուլ աղա իլէ տիկէրլերի միւքեաֆաթլանընրլար։ Օ. Լ.

Կ ԲԱԹՐԻԳ ՎԷՔԵԱԼԷԹԱՆԷՍԻ

Տ. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոս Սինոդընն թէշքիլաթընը իքմալ իլէ Ասիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ պարարորթօ թէպլիղ իթմիշ օլմաղլա, նէզարէթը միւշարէյէնա թաատիլէն թաատրոզ վէ լիսթայը Երուսաղէմէ իրսալ էյլէմիշ տիր։ Սինոդա 8 եպիսկոպոս վէ 4 վարդապետ իչթիրաք իտիմիշլէր տիր։ Պունլարատան 11ի զաթէն մանասթիրատա պուլընընյօրլար։ Օրմանեան Ս.՝ Տ. Գարեգին վէ Տ. Մեսրոպ Վ.-լերլէ պերապէր ժառանգաւորաց մէքթէպի ուսուրընը տէրէօտէ իթմէքլէ, Սինոդատա պիր վազիֆէսի եօք տըր։

— Տ. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոս պա թէլէկրաֆ՝ Սատրազամ Թալէաթ բաշա հազրէթլէրինի՝ մէնսէաը Սատրէթ թայինինի թէպրիք իթտիկի կիպի, թէպրիքաթընը Սատրը միւչարէլէյէ պէյան իչիւն մահալլի միւթէսարրըֆքնտան տա չիֆահէն ըէճա իթմիշ տիր։ Ցերսատէթ վէքիլի Տ. Գաբրիէլ Ս.՝ պիզզաթ Սատրազամ բաշայը թէպրիքլէ հիւսնի զապուլիւթ պուլուրընը վէ Սատրը միւչարէլէյէն՝ միլլէթ հազրընտա քէնտիսինէ պէյանաթը թէվէճճիհանքարանէտէ պուլունաքզընը Ս. Կաթողիկոսա թէպլիղ իթմիշ տիր։

— Կ. Բաթրիգ վէքիլի Տ. Գաբրիէլ Ս.ըն խասթալըգը հասէպիյլէ մէճլիսքիսթիշարէ պիր վազթտան պէրու իթթիմալարընը թաթիլ իթմիշ իսի։ Տիւն իլգ աէֆա օլարագ, մէճլիսը մէղքիւր Տ. Գաբրիէլ Ս.ըն բիյասէթինէ ազտը իթթիմա իթմիշ տիր։

— Գըրգ սէնէտէն պէրու Անտոնեան միաբանութիւնը Աբբահայրըգ վազիֆէսինի իյֆա իտէն Ռափայէլ Գերապայծառ Միասէրեան պու քէրրէ վէֆաթ իթմէքլէ տիւն սապահ Օրթաքէօյէթի մանասթիր մատուռընտա ճէնազէ մէրասիմի Բաթրիգ Տեղապահը Սայեղեան արքեպ.ը բիյասէթինտէ վէ Վէնէտիք վէ Վիէննա Մխիթարեան վէ սաիր վարդապետլերին հուզուրըյլա իճրա օլունմըշ տըր։ Ճէնազէ մէրասիմինէն սոնրա միաբան Հ. Սահակ Սրապեան միթէվէֆանը թէրճէմէի հալինի միւնասիպ պիր մերսիյէ իլէ պէյան վէ օնուն թագտիր օլունմըշ նաֆի ֆաալիյէթինի թիզքեար իթմիշ տիր։ Պատէհու պիւթիւն հազրրուն՝ Անտոնեան միաբանութիւնընա պէյանը թաազիյէթ իթմիշլէր տիր։

ԹԷՂԵՏՏԻՒԼԱԹԸ ՀԱՎԱՒԻՑԷ

11-12-332 թարիխինտէ հավա էքսէրիյէթլէ աչըգ վէ եապա օլուպ ըիւզկեար չըմալտան վէզան իտէճէք տիր։

Գապլէզէվալ աէրճէճէի հէրարէթ. Տէրսաատէթտէ 4, Վանիքէօյինտէ 4, Էտիրնէտէ 1, Իզմիրտէ 8, Անգարատա 1, Գոնիատա 2, Գուսաբշէրիֆտէ 12, Պէրլինտէ 8, Վիէննատա 5, Գուսաբէշթատա 3, Սոֆիատա 2 տիր։

24 սաաթ զարֆընտա ազամի տէրճէճի հէրարէթ. Տէրսաատէթտէ 10, Վանիքէօյինտէ 8, Էտիրնէտէ 4, Իզմիրտէ 15, Անգարատա 9, Գոնիատա 11, Գուսաբշէրիֆտէ 22 տիր։

24 սաաթ զարֆընտա ասղէրի տէրճէճի հէրարէթ. Տէրսաատէթտէ 3, Վանիքէօյինտէ 3, Իզմիրտէ 9, Անգարատա 2, Էտիրնէտէ 0, Գոնիատա 1, Գուսաբշէրիֆտէ 7 տիր։

24 սաաթ զարֆընտա եաղան եաղմուրընն մըգտարը։ Տէրսաատէթտէ 4, Վանիքէօյինտէ 4, Էտիրնէտէ 1, Իզմիրտէ 1, Անգարատա 8 տիր։

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՐՈՒՍ ԴԱՊԻՆԷՍԻՆՏԷ ԹԱԱՏԻԼԱԹ

Պէրլին 23։ - Բարիզ կազէթալարը տէյօրլար քի, Բաւս զապինէսինտէ եէնի թաատիլաթ վուզուզ պուլմըշտըր։ Բոզրովսքի՝ այնը զէման մալիյէ նէզարէթինի տէ տէրէքատէ իթմէքլէ, Կալիցինին եէրինէ թային օլունմըշ տըր։ Սազանոֆ իսարիճիյէ նէզարէթինի տէրէօտէ իթմիշ տիր։ Լ.

ՅՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՏԷՆ. — Խիւսաավէնտիկեար վիլայէթի սախիլինտէ քեսին Իզնիգ վէ Դարասի սանճաղը սախիլինտէ վագը Մանիսա վէ Քէօթահեա սանճաղը սախիլինտէ մէվճուտ Սէմավ կէօլլերինին հասբլաթը սայտիյէսի այրը այրը 1338 սէնէսի մարաքնտան չուպաթը նիհայէթինէ գատար պիրէր տէնէլիք օլարագ մէվզրի միւզայէտէյէ գոնուլմըշ օլտուղընտան. թալիպ օլուզ տա չէրաիթը միւզայէտէյի անլամագ վէ բէյ սիւրմէք իսթէյէնլերին՝ Գրուսա, Իզնիգ, Գարասի, Գանտըրմա, Իզմիր, Էսքիշէհիր, Տէրսաատէթ Տույունը Ումումիյէ իտարէլերինէ միւրաճաաթլարը։ 3—1

ՅՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻԹԷ.— Պիլճիւմլէ աղմը, օլթաճը վէ մատրապաղ էնսնաֆընընն հէր սէնէ մարտ իպթիտասընտա, վէ միանա վէ սրբրիսա միսիլլու մահսուլաթը պահրիյէ սէրկիճիլերինէ տախի սէրկիլերինի հիյնը քիչատտա սէնաաթլարընա մախսուս պիէր գըթա բուխտաթ թէզքէրէսի ալմալարը Տէրսաատէթ վէ թէվապիի Պալըգիսանէ Նիզամիսինին պիրինճի մատտէսի իդթիզասընտան, վէ պիլա թէզքէրէ իճրատի սէնաաթա թաատատի իսթէնլէր հազրընտա մուամէլէի ճէգմիյէ իճրասը տա իքինճի մատտէի Նիզամիյէ ահքամընտան պուլընմըշ օլտուղընտան, 1333 սէնէսի իչիւն հէր սընընքի սայյատ իլէ մատրապագ վէ սէրկիճիլերին քէնտի սանատլարընը իճրայա պաշլամազտան էվվէլ Պալըգիսանէ մէրքէզ միւտիրիյէթինէ վէ եախօտ պուլընմըգլարը մահալլերին Տույունը Ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթլա խարճը Նիզամիսինի իթա իտէրէք դուխսաթ թէզքէրէսի ալմալարը լիւզումը իլան օլունը։ 5—2

ՀԱՐՊԻՑԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ —

Էպրու վէ զըրընքը քեաղըտ վէ մուգավա իլէ Եալօվա մատէն օճաղընտա իխրաճ օլունընպ Եալօվատա պուլընան տէօրթ եիւզ էլլի թօն մատէն քէօմիւրի աէ պիլմիւզայէտէ սաթըլաճագ տըր։ Միւզայէտէ չէհրը հալին 13ինճի բազար երթէսի կիւնիւ իճրա գըլընաճագ տըր։ Թալիպ օլանլարընը՝ թէմինաթլարընը միւսթասնըպէն եէվմը մէղքիւրտէ չէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլերին հէր կիւն էվվազիմաթը Ումումիյէ միւպայէաթ զոմիսիոնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

*** Քիրլի վէ մութանէր եարաղը միւպայէա իտիլէճէկինտէն իթայա թալիպ օլանլարընը չէրայիթի անլամագ իւզրէ հէր կիւն վէ միւնազասայա իչթիրաք իտէճէք չէյին տէ չէհրը հալին 11ինճի ճուսա երթէսի կիւնիւ սաաթ 2 տէ եիւզտէ օն թէմինաթ ապճէլերինի միւաթասնըպէն լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպայէաթ զոմիսիոնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

*** Զէրրիյաթտա գուլլանըլմագ իւզրէ թէտարիքինէ լիւզում կէօրիւնէն 150 ըէս գօշումլըգ սըզըր միւնազասատա աըր։ Շէհրը հալին օն պիրինճի ճուսա երթէսի կիւնիւ ֆիյաթ հատտը իթիտալտա կէօրիւլտիկի հալտէ իհալէսի մուզարրեր տիր։ Իթայա թալիպ օլանլարը՝ եիւզտէ 10 թէմինաթլարընը միւսթասնըպէն եէվմը մէղքիւրտէ զէվալի սաաթ 2տէ էէվզիմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպայէաթ զոմիսիոնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

*** Պիրինճի գոլ օրտույա միւղթազի միւխթէլիֆ իպատ քէրէսթէ մէվզրի միւնազասայա վաղ օլանարագ պէհէր մէթրո միքեապը պին ալթը եիւզ էլլի ղրշ. ֆիյաթլա թալիպ էօհտէսինտէ տիր։ Վէ պէնտան մատտա օլարագ 800 սատտ սէօշէմէլիք իլէ 200 սատտ քիրիշ վէ եիւզ պին սատտ արսլան մարգալը չինի ալընաճագ տըր. իհալէի դաթիյէսի չուպաթընն օն պիրինճի ճուսա երթէսի կիւնիւ իճրա գըլընաճաղընտան, թէնզիլը ֆիյաթլա իթայա թալիպ օլանլարընը՝ եիւզտէ օն թէմինաթլարընյա պէրապէր Հարպիյէ նէզարէթի միւպայէաթ զոմիսիոնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—3

ՅՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՍԷՏԷՆ. — 1 Նիսան 1887 թարիխլի 103ինճի քէշիմէտ չըգուպ պէտելլերի ախզ օլունմագ իւզրէ իպրազ իսիլմէմիշ օլան վէ զիյրատ նիմունէլերի մուհարրեր պուլունան Շարգ չըմէնտաֆէրլէրի թահվիլաթընդէն ֆի 8-20 քեանունը էվվէլ սէնէ 1881 թարիխի նիզամնամէի Հիմայունընն պէշինճի վէ օն իւչիւնճի մատտէլերի վէ 1-14 իյլուլ սէնէ 1903 թարիխլի նիզամնամէի մէրպութընն օն իքինճի մատտէսի իյճապընճա 1 Նիսան 1917 թարիխինտէ հիւքմանան սաղլթ օլաճաղլարը իլան օլունը։

1649641 1649645 1649643

§ Եիւզտէ տէօրթ ֆայիզլի 1880 սէնէսի Օսմանիյէ թահվիլաթընդէն 54ինճի զուրասը 1-14 շուպաթ 1917 թարիխինտէ Սթանպօլտա ճըզալ Օղլը սէմթինտէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինտէ չէքիլտիկի թահվիլաթը մէղքիւրէ համիլլերինէ իլան օլունը։

ՏԷ ՎԷԼԷԹՐ ԱԼԻՑԷ ՕՍՄԱՆԻՑԷ ՊԱՆԴԱՍՐՆՏԱՆ

Եիւզտէ տէօրթ ֆայիզլի 1890 սէնէսի Օսմանիյէ խթիգրազը թահվիլաթընտան իպթիտաի չուպաթ սէնէ 331 թարիխինտէ վուզուզ պուլան էլլի իքինճի քէշիմէտ տաիրի տախիլ օլմագ իւզրէ, մէղքիւր քէշիմէյէ զատար գուրա իսապէթ իթմէմիշ օլանլարընա մախսուս եէնի զուբօն վարազալարը թարիխը իլանտան իթիբարէն էյէմը թաթիլիյէ միւսթէտնա օլմագ իւզրէ հէր կիւն սապահլարը սաաթ օն պիրտէն պատէզզահէր սաաթ իւչէ զատար կալաթատա Պանդը Օսմանի իտարէի մէրքէզիյէսի կիչէլերինտէ ասնապը թահվիլաթա թէվզի իտիլէճէկի վէ պու պապատ թահվիլաթը մէպհուսէնին պանդայա իպրազը լազըմ օլուպ իւզէրլէրինտէքի աթիզ գուբօն գօչանլարընընն զաթը վէ տիզ օլունաճաղը վէ Պանդը Օսմանի իլէ մուամէլէսի օլան զէվաթ թարաֆընտան մէվտու թահվիլաթա ահտ եէնի զուբօն վարազալարընն տա տօղրուտան տօղրույա Պանդը Օսմանի թարաֆընտան բապթ վէ իլտազ գըլընաճաղը թահվիլաթը մէղպուրէ համիլլերինէ իլան օլունը։ 12—6